

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode: FE-033
Arkivsaksnr: 21/353	Løpenr: 22/3137
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	02.06.2022	023/2022
Kommunestyret	16.06.2022	033/2022
Kommunestyret	15.09.2022	054/2022
Kommunestyret	20.10.2022	066/2022

Reglar for interpellasjonar i Samnanger kommune

20.10.2022 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Alternativt framlegg frå MDG, foreslått av Øyvind Strømmen, Miljøpartiet Dei GrøneBygdalista Samnanger kommunestyre vedtek følgande reglar for interpellasjonar og innkomne spørsmål:

1. Fristen for innsending av interpellasjonar vert endra til 8 dagar før møtet, for å sikra at innkomne interpellasjonar kan sendast ut saman med møteinnkallinga.
2. Interpellasjonar og innkomne spørsmål skal til vanleg koma fyrst i møtet, og det kan brukast totalt 40 minutt til desse, med unnatak for utvalet sitt kvarter. Interpellasjonar skal handsamast i den rekkefølga dei har kome inn. Interpellasjonar som ikkje kan handsamast innanfor den fastsette tida vert handsama i det påfølgande møtet. Det same gjeld for seint innkomne interpellasjonar.
3. Ved eventuelt ordskifte i samband med ein interpellasjon, kan interpellanten, ordføraren og rådmannen ha ordet to gongar, og andre i kommunestyret kan ha ordet ein gong. Det er ikkje høve til replikkordskifte. Dersom ein interpellasjon er fremja av fleire medlemmer, får berre ein av desse talerett som interpellant.
4. Framlegg som vert sett fram i samband med spørsmål eller interpellasjonar skal normalt adresserast til rådmannen som eit oversendingsforslag, altså eit framlegg om vidare sakshandsaming. I eit slikt kan kommunestyret til dømes be om at rådmannen kjem attende til kommunestyret med ei eiga politisk sak.
5. Kommunestyret kan også velja å realitetshandsama ein interpellasjon, gjennom å setja denne på sakslista som ei ordinær sak, dersom ikkje møteleiar eller 1/3 av kommunestyret motsett seg dette, jf. kommunelova §11-3, 5. ledd. Dersom ein interpellasjon vert sett på saklista, vert saka behandla sist i møtet, og som ei ordinær sak med tanke på taletid, replikkordveksling o.l.

6. Administrasjonen får i fullmakt å baka desse endringane inn i kommunestyret sitt reglement. Fullmakta inkluderer naudsynte redaksjonelle justeringar, samt endring / flytting av underoverskrifter.

7. Kommunestyret ber om at administrasjonen kjem attende med ei sak om revidering av reglementa for folkevalde organ. Det vil vera naturleg å gjera dette tidleg i neste kommunestyreperiode.

Omforeint framlegg, foreslått av Øyvind Strømmen, Miljøpartiet Dei GrøneBygdalista

1. Kommunestyret ber om at administrasjonen kjem attende med ei sak om revidering av reglementa for folkevalde organ. Det vil vera naturleg å gjera dette tidleg i neste kommunestyreperiode.

2. Kommunestyret vedtek følgjande reglar for spørsmål og interpellasjonar, rådmannen får mynde til å gjera redaksjonelle endringar i reglementet, inklusive endring / flytting av underoverskrifter:

Spørsmål og interpellasjonar til ordførar/rådmann

Kommunestyret kan på ulike måtar stilla spørsmål og koma med innspel om saker som ikkje står på saklista til eit kommunestyremøte (jf. kommunelova § 11-2, 4. ledd).

- Det kan brukast totalt 60 min. til spørsmål og interpellasjonar i kvart møte. Kommunestyret kan med særskilt vedtak utvida denne tida.
- Spørsmål og interpellasjonar skal handsamast først i møta.
- Spørsmål og interpellasjonar som ikkje vert handsama i den tilmålte tida i eit møte, må fremjast på nytt i neste møte.
- Det er to hovudgrupper av spørsmål/interpellasjonar: 1) Enklare, konkrete spørsmål som kan svarast på utan at det vert gjort mykje utgreiingsarbeid. 2) Spørsmål og innspel (interpellasjonar) som krev meir omfattande utgreiingar og/eller svar.
- Spørsmål og innspel i gruppe 2, jf. førre punkt, skal fremjast skriftleg seinast åtte dagar før kommunestyremøta. Det skal svarast skriftleg på spørsmål/innspel i denne gruppa.
- Spørsmål og innspel i gruppe 2 skal sendast ut saman med møteinnkallingane og sakspapira. Dei skal òg gjerast tilgjengelege på kommunen si nettside saman med andre sakspapir. Det same gjeld svara når dei er klare.
- Spørsmålsstillaren/interpellanten må sjølv vurdere og opplysa om i kva gruppe han meiner spørsmålet/interpellasjonen høyrer heime. Ordføraren vurderer, i samråd med rådmannen, om spørsmålet/innspelet er plassert i rett gruppe.

1. Enkle, konkrete spørsmål

- Enkle spørsmål om konkrete saker kan stillast munnleg til ordføraren i møtet eller sendast skriftleg til ordføraren seinast kl. 10 dagen før møtet. Ordføraren kan lata rådmannen, eller ein som representerer rådmannen, svara.
- Dei spørsmåla som har vorte fremja skriftleg, skal svarast på først.
- Dersom det ikkje er mogeleg å gje svar på spørsmålet i møtet, skal ordføraren syta for at spørsmålsstillaren får svar på neste kommunestyremøte, eller at det vert sendt svar i e-post til heile kommunestyret.
- Ved handsaminga av spørsmål kan den som spør, og den som svarar, ha eitt innlegg kvar. Dei kan dessutan ha ordet éin gong kvar til konkrete merknader. Ingen andre skal ha ordet.
- Spørjaren og den som svarar, får taletid på inntil fem minuttar kvar for å reisa spørsmålet og svara på det.

2. Interpellasjonar / omfattande spørsmål

Interpellasjonar er spørsmål og innspel som er meir prinsipielle og/eller særleg omfattande, og som krev utfyllande svar, eventuelt debatt og avrøysting.

- Dersom ein interpellasjon vert meld seinare enn åtte dagar før eit møte, kan ordføraren nøya seg med eit kort, førebels svar og ta saka opp til full handsaming i neste møte.
- Under den fullstendige handsaminga av ein interpellasjon kan interpellanten og ordføraren / den som svarar på interpellasjonen, ta ordet to gonger. Dei andre representantane kan ha ordet éin gong.
- Handsaminga av ein interpellasjon skal ikkje vara meir enn 30 min. viss ikkje kommunestyret vedtek noko anna.
- Det er ikkje høve til replikkordskifte ved handsaminga av interpellasjonar.
- Taletida i samband med interpellasjonar er fem min. per innlegg

Interpellasjonar med framlegg

- Dersom det er knytt konkrete framlegg til ein interpellasjon, eller det kjem nye framlegg i interpellasjonsdebatten, er hovudregelen at kommunestyret med vanleg fleirtal vedtek å senda framlegga over til rådmannen («oversendingsframlegg»). Her kan kommunestyret be om at rådmannen legg fram ei sak som byggjer på interpellasjonen, i eit seinare møte.
- Kommunestyret kan òg realitetshandsama framlegg og gjera vedtak i møtet dersom ikkje møteleiaren eller 1/3 av kommunestyrerepresentantane motset seg dette (jf. kommunelova § 11-3, 5. ledd).
- Dersom kommunestyret vel å realitetshandsama ei sak vert denne sett på sakslista sist i møtet, med ordinære reglar for innlegg og replikkveksling.

Handsaming:

Øyvind Strømmen (MDG) sette fram framlegg til vedtak.

Anja Elisabeth Gjerde Markhus (Bl) bad om gruppemøte.

Odd Arne Haga (Frp) fekk permisjon frå møtet frå kl. 16:50.

Etter gruppemøtet trekte Øyvind Strømmen det første framlegget sitt, og sette fram eit omforeint framlegg frå seg sjølv, Øyvind Røen (Sp) og Anja Elisabeth Gjerde Markhus (Bl).

Det omforeinte framlegget vart samrøystes vedteke.

Shirin Kvernes Khadoor (Ap) og Gunn Østvik Petersen (Ap) fekk permisjon frå møtet etter røystinga i sak 066 (kl. 17:05).

KS- 066/2022 Vedtak:

1. Kommunestyret ber om at administrasjonen kjem attende med ei sak om revidering av reglementa for folkevalde organ. Det vil vera naturleg å gjera dette tidleg i neste kommunestyreperiode.
2. Kommunestyret vedtek følgjande reglar for spørsmål og interpellasjonar, rådmannen får mynde til å gjera redaksjonelle endringar i reglementet, inklusive endring / flytting av underoverskrifter:

Spørsmål og interpellasjonar til ordførar/rådmann

Kommunestyret kan på ulike måtar stilla spørsmål og koma med innspel om saker som ikkje står på saklista til eit kommunestyremøte (jf. kommunelova § 11-2, 4. ledd).

- Det kan brukast totalt 60 minutt til spørsmål og interpellasjonar i kvart møte. Kommunestyret kan med særskilt vedtak utvida denne tida.
- Spørsmål og interpellasjonar skal handsamast først i møta.
- Spørsmål og interpellasjonar som ikkje vert handsama i den tilmålte tida i eit møte, må fremjast på nytt i neste møte.
- Det er to hovudgrupper av spørsmål/interpellasjonar: 1) Enklare, konkrete spørsmål som kan svarast på utan at det vert gjort mykje utgreiingsarbeid. 2) Spørsmål og innspel (interpellasjonar) som krev meir omfattande utgreiingar og/eller svar.
- Spørsmål og innspel i gruppe 2, jf. førre punkt, skal fremjast skriftleg seinast åtte dagar før kommunestyremøta. Det skal svarast skriftleg på spørsmål/innspel i denne gruppa.
- Spørsmål og innspel i gruppe 2 skal sendast ut saman med møteinnkallingane og sakspapira. Dei skal òg gjerast tilgjengelege på kommunen si nettside saman med andre sakspapir. Det same gjeld svara når dei er klare.
- Spørsmålsstillaren/interpellanten må sjølv vurdere og opplysa om i kva gruppe han meiner spørsmålet/interpellasjonen høyrer heime. Ordføraren vurderer, i samråd med rådmannen, om spørsmålet/innspelet er plassert i rett gruppe.

1. Enkle, konkrete spørsmål

- Enkle spørsmål om konkrete saker kan stillast munnleg til ordføraren i møtet eller sendast skriftleg

til ordføraren seinast kl. 10 dagen før møtet. Ordføraren kan lata rådmannen, eller ein som representerer rådmannen, svara.

- Dei spørsmål som har vorte fremja skriftleg, skal svarast på først.
- Dersom det ikkje er mogeleg å gje svar på spørsmålet i møtet, skal ordføraren syta for at spørsmålsstillaren får svar på neste kommunestyremøte, eller at det vert sendt svar i e-post til heile kommunestyret.
- Ved handsaminga av spørsmål kan den som spør, og den som svarar, ha eitt innlegg kvar. Dei kan dessutan ha ordet éin gong kvar til konkrete merknader. Ingen andre skal ha ordet.
- Spørjaren og den som svarar, får taletid på inntil fem minutt kvar for å reisa spørsmålet og svara på det.

2. Interpellasjonar / omfattande spørsmål

Interpellasjonar er spørsmål og innspel som er meir prinsipielle og/eller særleg omfattande, og som krev utfyllande svar, eventuelt debatt og avrøysting.

- Dersom ein interpellasjon vert meld seinare enn åtte dagar før eit møte, kan ordføraren nøya seg med eit kort, førebels svar og ta saka opp til full handsaming i neste møte.
- Under den fullstendige handsaminga av ein interpellasjon kan interpellanten og ordføraren / den som svarar på interpellasjonen, ta ordet to gonger. Dei andre representantane kan ha ordet éin gong.
- Handsaminga av ein interpellasjon skal ikkje vara meir enn 30 minutt viss ikkje kommunestyret vedtek noko anna.
- Det er ikkje høve til replikkordskifte ved handsaminga av interpellasjonar.
- Taletida i samband med interpellasjonar er fem minutt per innlegg

Interpellasjonar med framlegg

- Dersom det er knytt konkrete framlegg til ein interpellasjon, eller det kjem nye framlegg i interpellasjonsdebatten, er hovudregelen at kommunestyret med vanleg fleirtal vedtek å senda framlegga over til rådmannen («oversendingsframlegg»). Her kan kommunestyret be om at rådmannen legg fram ei sak som byggjer på interpellasjonen, i eit seinare møte.
- Kommunestyret kan òg realitetshandsama framlegg og gjera vedtak i møtet dersom ikkje møteleiaren eller 1/3 av kommunestyrerepresentantane motset seg dette (jf. kommunelova § 11-3, 5. ledd).
- Dersom kommunestyret vel å realitetshandsama ei sak vert denne sett på sakslista sist i møtet, med ordinære reglar for innlegg og replikkveksling.

15.09.2022 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Knut Harald Frøland (Bl) sette fram framlegg om å utsetja saka. Framlegget vart samrøystes vedteke.

KS- 054/2022 Vedtak:

Saka blir utsett.

16.06.2022 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Alternativframlegg, foreslått av Øyvind Strømmen, Miljøpartiet Dei GrøneBygdalista

1. Interpellasjonar som inneheld framlegg til vedtak skal handsamast etter reglane i kommunelova §11-3 femte ledd, i tråd med tolkingsuttale frå Kommunal- og distriksdepartementet av 19. august 2021. Det inneber at ordføraren eller 1/3 av kommunestyremedlemene kan motsetja seg realitetshandsaming av saka. Dette gjeld likevel ikkje for vedtak om vidare saksgang, t.d. at ein ber om at administrasjonen kjem attende til saka, eller at ho vert sett opp på ei sak på neste møte.

2. Fristen for innsending av interpellasjonar vert endra til 8 dagar før møtet, for å sikra at innkomne interpellasjonar kan sendast ut saman med møteinnkallinga.

3. Interpellasjonar skal til vanleg koma til sist i møtet, og skal handsamast i den rekkefølga dei har kome inn. Interpellasjonar som ikkje kan handsamast innanfor møtetida vert handsama i det påfølgjande møtet.

4. Rådmannen får i oppgave å baka desse endringane inn i reglementet for kommunestyret. Dette inkluderer eit mynde til å redaksjonell endring av undertitlar og oppbygging av reglementet.

5. Kommunestyret ber om at administrasjonen kjem attende med ei sak om revidering av reglementa for folkevalde organ.

Interpellasjonar, foreslått av Anja Elisabeth Gjerde Markhus, Bygdalista

Samnanger kommune brukar det same reglementet som tidlegare, med eitpar tillegg:

- Interpellasjonar skal inn 8 dagar før, slik at dei vert med innkallinga.

-Interpellasjonar skal handsamast først i møtet som no.

- Tidsbruk: som hovudregel skal det ikkje nyttast meir enn 30 min til spm. og interpellasjonar.

Utvalets kvarter kjem utanom.

Handsaming:

Anja Elisabeth Gjerde Markhus (Bl) sette fram framlegg til vedtak.

Øyvind Strømmen (MDG) sette fram framlegg til vedtak.

Karl Bård Kollbotn (Frp) bad om gruppemøte.

Etter gruppemøtet sette ordførar Knut Harald Frøland (Bl) fram framlegg om å utsetja saka til kommunestyremøtet 15.09.2022. Utsetjingsframlegget vart samrøystes vedteke.

KS- 033/2022 Vedtak:

Saka vert utsett.

02.06.2022 Formannskapet:

Handsaming i møtet:

Sak 023/22, foreslått av Øyvind Røen, Senterpartiet

Saka går vidare til kommunestyret utan innstilling

Handsaming:

Etter den inneleiande debatten bad Karl Bård Kollbotn (Frp) om gruppemøte.

Etter gruppemøtet sette Øyvind Røen (Sp) fram framlegg til vedtak. Framlegget vart samrøystes vedteke.

FORM- 023/2022 Vedtak:

Saka går vidare til kommunestyret utan innstilling.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Det vert sett ned eit arbeidsutval som får i oppgave å utarbeida og leggja fram forslag til reviderte reglar for spørsmål og interpellasjonar i kommunestyret. Forslaget skal leggjast fram for handsaming i kommunestyret seinast i desember 2022.

Arbeidsutvalet har følgjande fem medlemmer:

-
-
-
-
-

-

Arbeidsutvalet vel sjølv leiar og nestleiar. Det skal utbetalast full sats for møtegodtgjering til medlemmene i utvalet.

Rådmannen må sørgja for nødvendig sekretærhjelp til utvalet.

Dokument som er vedlagt:

Reglar for interpellasjonar og spørsmål i Bjørnafjorden kommune
Reglar for interpellasjonar og spørsmål i Kvam herad
Reglar for interpellasjonar og spørsmål i Moss kommune
Reglar for interpellasjonar og spørsmål i Sandefjord kommune
Reglar for interpellasjonar og spørsmål i Molde kommune
Samanlikning mellom noverande reglar og utkast til reviderte reglar for spørsmål og interpellasjonar

Dokument som ikkje er vedlagt:

- Kommunelova
(<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>)
- Samnanger kommune sitt reglement for kommunestyret, formannskapet, naturutvalet og kontrollutvalet
(<https://www.samnanger.kommune.no/innhald/politikk-og-hoyringar/for-folkevalde/>)
- Møtet er satt - hefte frå KS (2020, 5. utgave)
(<https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/for-deg-som-folkevalgt/HaandbokMoetetErSatt.PDF>)

Kva saka gjeld:

Kommunestyret vedtok 07.04.2022 å be om å få opp ei sak i neste kommunestyremøte om kommunen sine reglar/reglement for interpellasjonar.

Dei noverande reglane for interpellasjonar står i kommunen sitt reglement for kommunestyret, formannskapet, naturutvalet og kontrollutvalet. Reglane er fordelt på fleire ulike punkt i reglementet, og har stått uendra i kommunen sitt reglement sidan 2013. Det er berre i kommunestyret det er opna for interpellasjonar, ikkje i andre organ i kommunen.

Interpellasjonar er ikkje ei lov-/forskriftsfesta ordning i kommunal sektor, slik det er for Stortinget. For Stortinget er reglar for interpellasjonar fastsette i forskrift om Stortingets forretningsorden. Sjølv om det ikkje er lovfesta i kommunal sektor, er det likevel vanleg i norske kommunar å ha ordning med interpellasjonar. Reglane for interpellasjonar kan variera ein god del frå kommune til kommune.

Lovgrunnlag for interpellasjonar og spørsmål:

Kommunelova § 11-2 fjerde ledd: «*Alle medlemmer kan stille spørsmål til lederen, også om saker som ikke står på saklisten.*»

Denne regelen gjeld for alle kommunale folkevalde organ. Mange kommunar har vedteke eigne reglar for slike spørsmål, gjerne kalla grunngjevne spørsmål og interpellasjonar. Uavhengig av kva reglar kommunen vedtek, vil dei ikkje kunne avskjera den enkelte medlemmen sin lovfesta rett til å stilla også uvarsla spørsmål i møtet, også etter at møtet er sett.

Det er ikkje noko krav i kommunelova om at det skal gjevast uttømmende svar på spørsmål i møtet. Dette vil også gjelda for spørsmål som er melde inn før møtet.

Informasjon frå Kommunesektorens organisasjon (KS) om interpellasjonar:

I heftet Møtet er satt (Kommunesektorens organisasjon, 2020, 5. utgåve) står det mellom anna

følgjande om interpellasjonar:

«INTERPELLASJONER OG GRUNNGITTE SPØRSMÅL

I kommuneloven står det at medlemmer av folkevalgte organer kan «rette forespørsler til lederen i møtet, også om saker som ikke står på sakslisten». Loven gir verken lederen eller administrasjonen noen plikt til å følge opp med et fullstendig svar eller en saksutredning.

For å fylle ut denne bestemmelsen i kommuneloven har mange kommunestyre og fylkesting vedtatt egne reglementer for det vi kaller grunngitte spørsmål og interpellasjoner.

Noen kommuner har en ordning der de folkevalgte kan komme med private forslag i kommunestyret om saker som naturlig hører inn under kommunestyrets virkeområde. Kommunestyrets eget regelverk setter rammer for hvordan dette foregår.

Kommunestyrets eller fylkestingets reglement bør inneholde bestemmelse om interpellasjoner og grunngitte spørsmål, eventuelt private forslag.»

Noverande reglar om interpellasjonar i Samnanger kommune sitt reglement:

I punkt 1.1 i reglementet til kommunen er interpellasjon definert som følgjer:

«Dersom eit eller fleire medlemmer i kommunestyret ønskjer å fremja ei sak, men ikkje når fram på dei vanlege måtane, kan dei reisa eit spørsmål og gjera greie for bakgrunnen for å ta opp saka direkte i møtet.»

I reglementet til kommunen er det vidare fastsett følgjande hovudreglar for interpellasjonar:

- Spørsmål og interpellasjonar skal til vanleg koma først i møtet (punkt 2.10 og 2.20.3).
- Kommunestyremedlemmene har rett til å fremja interpellasjonar for politisk handsaming i kommunestyret (punkt 2.16).
- Enkle førespurnader om konkrete saker kan fremjast som spørsmål til ordførar (punkt 2.20.1). Førespurnader av prinsipiell art, der det vert føresett meir omfattande svar og eventuelt debatt, vert å handsama som interpellasjon (punkt 2.20.2).
- Spørsmål må fremjast seinast to vekedagar før kommunestyremøtet (punkt 2.20.1).
- Interpellasjonar skal meldast skriftleg minst sju dagar før møtet (punkt 2.20.2).
- Under den fulle handsaminga av interpellasjonen kan interpellanten, ordføraren og den som svarer på interpellasjonen, om dette er ein annan enn ordføraren, få ordet to gonger. Elles skal ingen ha ordet meir enn ein gong (punkt 2.20.2).
- Det skal som hovudregel ikkje nyttast meir enn 30 minuttar til spørsmål og interpellasjonar ved kvart kommunestyremøte (punkt 2.20.3).
- Dersom fleirtalet i kommunestyret er samd i det, skal framlegg som er fremja under spørsmål og interpellasjonar, normalt sendast over til rådmannen eller det politiske organet som har ansvaret for saksområdet. Kommunestyret kan òg realitetshandsama forslag og fatta vedtak i slike saker, dersom ikkje møteleiar eller 1/3 av kommunestyremedlemmene set seg imot dette (punkt 2.20.6).

I Samnanger kommune kan det i prinsippet i dag vera tre ulike kategoriar av interpellasjonar:

1. Interpellasjonar som er reine spørsmål (av prinsipiell karakter), der det ikkje blir bedt om at kommunestyret gjer eit vedtak.
2. Interpellasjonar der eit tema blir teke opp, der det blir bedt om at kommunestyret gjer vedtak om å få lagt fram ei sak om temaet i eit seinare møte.
3. Interpellasjonar der eit tema blir teke opp, der det blir bedt om at kommunestyret gjer eit realitetsvedtak under handsaminga av interpellasjonen.

Informasjon om interpellasjonar i forarbeida til den nye kommunelova:

I forarbeida til den nye kommunelova frå 2018 vart interpellasjonar og spørsmål omtalt, inkludert

departementet sitt syn på korleis interpellasjonar skal handsamast. Sjå spesielt Prop. 46 L (2017-2018) side 156:

«Departementet er kjent med at en rekke kommuner har vedtatt ordninger med at medlemmer kan fremme interpellasjoner. Interpellasjoner, slik man kjenner det fra Stortinget, er forhåndsinnmeldte og grunngitte spørsmål fra et medlem som skal besvares i møtet, og hvor det er en påfølgende debatt. I en slik interpellasjon skal det ikke være forslag om å vedta noe, men man etterspør en redegjørelse om en sak. Behandlingen av en interpellasjon skal i utgangspunktet ikke føre til at det treffes et vedtak, uttalelse eller annen avgjørelse som krever en avstemning. Forslag som fremmes sammen med interpellasjonen i forkant av møtet, eller i forbindelse med organets behandling av interpellasjonen, skal etter departementets syn anses som en sak etter § 11-3, og ikke som et spørsmål etter § 11-2 fjerde ledd. Det innebærer at framsatte interpellasjoner, som inneholder konkrete forslag organet skal ta stilling til, må behandles etter reglene om å få en sak på sakslisten. Dersom forslaget fremmes i forbindelse med organets behandling av interpellasjonen, vil det være å anse som «ny sak» etter § 11-3 femte ledd, og det skal behandles deretter. Interpellasjoner med forslag til vedtak fremmet i forkant av møtet, skal behandles etter § 11-3 første ledd eller § 11-2 andre ledd bokstav c) dersom 1/3 av medlemmene krever saken behandlet.

En interpellasjon, som bare inneholder spørsmål og ønske om et svar, og som sendes til møtelederen på forhånd, vil være omfattet av § 11-2 fjerde ledd, og skal behandles som spørsmål. Spørsmål etter denne bestemmelsen kan stilles både på forhånd, og under selve møtet. Interpellasjonen skal derfor påføres sakslisten, og kan bare nektes behandlet etter reglene i § 11-3 fjerde ledd. Det vil ikke være opp til organets leder å avgjøre om saken skal på sakslisten eller ikke. Det er derfor viktig at både den som fremmer saken og organets leder er klare og tydelige på hva som er en interpellasjon og hva som er et ønske om å få sak (som krever votering) på sakslisten.»

Tolkingsuttalar frå departementet

I ein tolkingsuttale frå 2020 (<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/-11-2-og-11-3-behandlingen-av-interpellasjoner-og-fremsatte-forslag-til-vedtak/id2787091/>) skriv departementet meir om skiljet mellom spørsmål som skal svarast på av organet sin leiar, og det å fremja eit forslag som krev votering og oppfølging av administrasjonen.

I ein annan tolkingsuttale frå 2021 (<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nar-et-sporsmal-bare-skal-vare-et-sporsmal-om-interpellasjoner-i-kommunene/id2834727/>) skriv departementet om når eit spørsmål ikkje lenger er ein interpellasjon. Departementet skriv der mellom anna følgjande:

«Interpellasjoner, slik vi kjenner det fra Stortinget, er en form for forhåndsinnmeldte og grunngitte spørsmål som skal besvares i et møte, og hvor det er en påfølgende kort debatt i etterkant av det første svaret. For Stortinget er dette regulert i Stortingets forretningsorden § 68. En interpellasjon skal ikke føre til at det treffes et vedtak, og det står i § 68 siste ledd at det ikke kan fremsettes forslag i tilknytningen til behandlingen av en interpellasjon. Slik mener departementet interpellasjonsinstituttet også som hovedregel skal være i kommunene.»

.....

«Dersom interpellasjonen som sendes av et medlem i forkant av møtet inneholder forslag til et slags vedtak, som f.eks. at et spørsmål skal utredes av administrasjonen eller at kommunestyret skal gi en uttalelse eller også mer typiske realitetsvedtak som å gi en tillatelse eller treffe andre enkeltvedtak, er det ikke lenger en interpellasjon. Den vil være en "sak" som skal behandles etter § 11-3 første ledd. Enkeltmedlemmer har ikke rett til å kreve at denne typen sak settes på sakslisten, da retten kun gjelder for interpellasjoner/spørsmål (dvs. uten noen forslag som skal stemmes over).»

Vurderingar og konsekvensar:

Rådmannskontoret forstår kommunestyret sitt vedtak frå 07.04.2022 slik at det ikkje er aktuelt å ta vekk ordninga med interpellasjonar i kommunestyret. Det er i denne saksutgreiinga derfor ikkje drøfta/vurdert om kommunen framleis bør ha ordning med interpellasjonar. Det er berre reglane for

interpellasjonar som er drøfta/vurdert, samt reglane for spørsmål (grunngejevne spørsmål).

Kommunen sine reglar for interpellasjonar kan truleg gjerast meir oversiktlege enn i dag. Det same gjeld reglane for spørsmål (grunngejevne spørsmål). Det vil uansett truleg ikkje vera mogleg å utarbeida reglar som er så eintydige at dei ikkje gir eit visst rom for skjønn/tolking, ref. tolkingsuttalane frå departementet som det er vist til ovanfor i saksutgreiinga.

I forarbeida til den gjeldande kommunelova og i tolkingsuttalar frå departementet er det peika på at interpellasjonar primært bør vera førehandsinnmelde spørsmål som skal svarast på i eit møte, med ein påfølgande debatt. Departementet skil ganske tydeleg mellom slike interpellasjonar (spørsmål) og interpellasjonar («saker») der det er lagt opp til at det skal gjerast eit vedtak. Departementet peikar på at det i kommunelova er ulike reglar for handsaming av høvesvis spørsmål og saker. Praksisen i Samnanger er at mange interpellasjonar inneheld forslag til vedtak, samt at kommunestyret i ein del tilfelle gjer vedtak når interpellasjonar blir handsama. I Samnanger er interpellasjonar ein måte for enkeltmedlemmer eller grupperingar i kommunestyret til å få sett saker på dagsorden og få dei opp til realitetshandsaming.

Det kan kanskje vera eit alternativ å ha ulike reglar for handsaming av interpellasjonar som er reine spørsmål og interpellasjonar der det er lagt opp til at det skal gjerast vedtak. Det må i så fall sjåast på korleis slike reglar kan utformast.

Ei utfordring med ein praksis der mange vedtak blir gjort gjennom interpellasjonar, er at det kan koma i strid med den utgreiingsplikta rådmannen (kommunedirektøren) har etter kommunelova. Det går fram av § 13-1 i lova at rådmannen skal sjå til at saker som blir lagt fram for folkevalde organ, er forsvarleg utgreidd, og at utgreiinga skal gje eit faktisk og rettsleg grunnlag for å treffa vedtak.

Ideelt sett bør heile reglementet for kommunestyret, formannskapet, naturutvalet og kontrollutvalet gåast gjennom og reviderast. Reglementet vart vedteke i 2013 og er basert på kommunelova frå 1992, ikkje på den noverande kommunelova. Eit eventuelt vedtak om oppstart av arbeid med revisjon av reglementet må gjerast av kommunestyret. I denne saksutgreiinga er det berre sett på reglane for interpellasjonar og spørsmål, ikkje heile reglementet.

Nedanfor følgjer to alternativ for korleis revisjon av kommunen sine reglar om interpellasjonar og spørsmål kan gjerast.

Alternativ 1 - Setja ned ei arbeidsgruppe som skal utarbeida forslag til reviderte reglar for spørsmål og interpellasjonar:

I påvente av revisjon av heile reglementet, vil det vera mogleg å berre revidera reglane for interpellasjonar og spørsmål. Rådmannskontoret vil i så fall foreslå at kommunestyret set ned eit arbeidsutval som får ansvar for å utarbeida forslag til reviderte reglar for interpellasjonar og spørsmål og leggja dette fram for kommunestyret. Det bør vera tilstrekkeleg med fem medlemmer i eit slikt arbeidsutval. Kommunestyret må ta stilling til kven som skal vera medlemmer.

Alternativ 2 - Mogleg forslag til reviderte reglar for interpellasjonar og spørsmål:

I tilfelle kommunestyret ikkje ønskjer å setja ned eit arbeidsutval, ref. Alternativ 1 ovanfor, har rådmannskontoret utarbeidd eit mogleg forslag (utkast) til reviderte reglar for interpellasjonar og spørsmål. Forslaget følgjer nedanfor. I samband med arbeidet med forslaget har me sett på reglane til nokre andre kommunar (Bjørnafjorden, Kvam, Sandefjord, Molde og Moss). Kopi av desse kommunane sine reglar følgjer vedlagt.

Forslaget (utkastet) som rådmannskontoret har utarbeidd inneber følgjande faktiske endringar i forhold til dei noverande reglane i Samnanger:

1. Definisjonen av interpellasjon i punkt 1.1 blir endra.
2. Interpellasjonar skal til vanleg koma til slutt i møtet (ikkje først i møtet).
3. Tittelen i punkt 2.16 blir endra frå «Fremja sak - framlegg til vedtak» til «Framlegg til

vedtak», og det første avsnittet i punktet blir teke vekk. Det er også gjort ei justering i setninga om at framlegg i saker som er unnatekne frå offentleg innsyn ikkje skal sendast på e-post.

4. Fristen for å levera interpellasjonar vert auka frå sju til åtte dagar før møtet. Dette vert gjort for at det skal vera mogleg å senda ut alle interpellasjonar saman med møteinnkallinga òg veke før møtet.
5. Oppbygginga av punkt 2.20 m/underpunkt er endra - nokre av underpunta er flytta. Det er også gjort nokon faktiske endringar i punktet.

Dersom Alternativ 2 vert valt, kan ein mogleg vedtakstekst i saka vera som følgjer:

«Forslaget til reviderte reglar for spørsmål og interpellasjonar som rådmannen har utarbeidd, vert vedteke. Dei reviderte reglane gjeld frå og med 01.07.2022. Rådmannen får ansvar for å oppdatera kommunen sitt reglement for kommunestyret, formannskapet, naturutvalet og kontrollutvalet innan denne datoen.»

(Dersom Alternativ 2 vert vald): Forslag til reviderte reglar for interpellasjonar og spørsmål:

Punkt 1.1 Definisjon av interpellasjon

Utanom dei sakene som vert administrativt førebudde og lagde fram for kommunestyret, kan kvar medlem av kommunestyret retta førespurnad til ordføraren i form av interpellasjon etter reglane i punkt 2.20.1 i dette reglementet.

Punkt 2.16 Framlegg til vedtak

Berre møtande representantar/vararepresentantar kan koma med framlegg i møte. Framlegget skal formast ut skriftleg, og sendast til alle representantane samt rådmannen i kommunestyremøtet slik at dei kan lesa det. Møtesekretæren skal også ha kopi slik at framlegget lett kan førast inn i protokollen.

Framlegg i saker som er unnatekne frå offentleg innsyn skal ikkje sendast på e-post. Det same gjeld og for framlegg i andre saker, dersom framlegget inneheld opplysningar som er unnatekne frå offentleg innsyn.

Rådmannen eller den som møter på hans/hennar vegner, har talerett (jf. pkt. 2.7), men ikkje formell rett til å koma med framlegg i møtet. Eventuelle framlegg frå rådmannen som ikkje er ein del av tilrådinga må difor takast opp og fremjast av personar som har formell rett til å koma med framlegg i høve til dette reglementet.

Etter at strek er sett, kan det ikkje fremjast nye framlegg til vedtak. Framlegg som er komne før strek er sett, kan ikkje trekkjast etter at strek er sett.

Møteleiaren skal ta opp att og referera framlegga før røysting skjer, og forsikra seg om at alle har fått høve til å lesa framlegga.

Punkt 2.20 Interpellasjonar, spørsmål og temadrøftingar

Punkt 2.20.1 Interpellasjonar

Utanom dei sakene som vert administrativt førebudde og lagde fram for kommunestyret, kan kvar medlem av kommunestyret i medhald av kommunelova § 11-2 fjerde ledd retta førespurnad til ordføraren i form av interpellasjon, etter følgjande reglar:

- a. *Interpellasjonar må gjelda førespurnader av meir prinsipiell karakter enn enkle spørsmål.*
- b. *Interpellasjonar må vera innleverte skriftleg så tidleg som mogleg før kommunestyremøtet, seinast åtte kalenderdagar før møtet (dvs. at dersom møtet er for eksempel på ein torsdag, må interpellasjonen innleverast seinast kl. 24:00 onsdag i veka før møtet).*

- c. *Interpellasjonen vert gjort kjent for medlemmene i kommunestyret ved at den vert sendt ut sammen med saksdokumenta og saklista (møteinnkallinga).*
- d. *Interpellasjonar vert handsama til slutt i møtet, etter at dei andre sakene på saklista er ferdig handsama. Interpellasjonar vert normalt handsama i den rekkefølgja dei vart innlevert til kommunen. Kommunestyret kan, med vanleg fleirtal, fråvika dette.*
- e. *Interpellanten les opp interpellasjonen i møtet. Dersom interpellanten ikkje er til stades i møtet, kan ein annan representant lesa opp interpellasjonen.*
- f. *Ordføreren svarar på interpellasjonen i møtet.*
- g. *Ved eventuelt ordsifte i samband med interpellasjonen, kan interpellanten, ordføreren og rådmannen ha ordet to gongar. Elles skal ingen ha ordet meir enn ein gong. Dersom ein interpellasjon er fremja av fleire medlemmer, får berre ein av desse talerett som interpellant.*
- h. *Eventuelle framlegg som vert sette fram i samband med interpellasjonen, kan ikkje avgjerast i møtet, dersom ordføreren eller 1/3 av dei møtande kommunestyremedlemmene motset seg dette. Jf. reglar i kommunelova § 11-3 femte ledd.*

Punkt 2.20.2 Grunngejevne spørsmål

I tillegg til førespurnader i form av interpellasjon, kan kvar medlem av kommunestyret i medhald av kommunelova § 11-2 fjerde ledd retta førespurnad til ordføreren i form av grunngeve spørsmål, etter følgjande reglar:

- a. *Grunngejevne spørsmål må gjelda konkrete og ikkje prinsipelle saker.*
- b. *Grunngejevne spørsmål må vera levert inn skriftleg så tidleg som mogleg før møtet, seinast to kalenderdagar før møtet (dvs. at dersom møtet er for eksempel på ein torsdag, må interpellasjonen innleverast seinast kl. 24:00 på tysdag).*
- c. *Ordføreren avgjer om grunngejevne spørsmål skal svarast på før eller etter dei ordinære sakene i møtet.*
- d. *Grunngejevne spørsmål vert normalt svara på i den rekkefølgja dei vart innlevert til kommunen. Kommunestyret kan, med vanleg fleirtal, fråvika dette.*
- e. *Den som har meldt inn spørsmålet, rettar sjølv spørsmålet munnleg til ordføreren i møtet. Dersom den som har meldt inn spørsmålet ikkje er til stades i møtet, kan ein annan medlem ta opp spørsmålet. Ordføreren kan svara sjølv, eller la rådmannen eller ein som opptrer på vegner av rådmannen svara.*
- f. *Ved handsaming av grunngejevne spørsmål kan den som har meldt inn spørsmålet og den som svarar, ha eit innlegg kvar. Dei kan dessutan ha ordet ein gong kvar til konkrete merknader. Ingen andre skal ha ordet.*

2.20.3 Andre spørsmål - utvalet sitt kvarter

Hovudmålet med utvalet sitt kvarter er at representantane skal få høve til å stilla spørsmål om saker som ikkje står på dagsorden. Jf. den retten medlemmer av folkevalde organ har etter kommunelova § 11-2 fjerde ledd til å stilla spørsmål til møteleiaren. Spørsmål som blir stilt direkte i møtet, kan representanten ikkje rekna med å få utfyllande svar på.

Utvalet sitt kvarter skal leggjast først i møtet, som siste del av «Faste saker». Kommunestyret kan, med vanleg fleirtal, fråvika dette.

2.20.4 Tidsbruk for interpellasjonar og grunngejevne spørsmål

Det skal som hovudregel ikkje nyttast meir enn 30 minuttar til interpellasjonar, grunngejevne spørsmål og andre spørsmål (Utvalet sitt kvarter) i møtet.

2.20.6 Framlegg m.m.

Under føresetnad av at eit fleirtal i kommunestyret er samd i det, skal framlegg som er fremja under interpellasjonar og spørsmål, normalt sendast over til rådmannen eller det politiske organet som har ansvaret for saksområdet. Kommunestyret kan og realitetshandsama forslag og fatta vedtak i slike

saker, dersom ikkje møteleiar (ordførar m.m.) eller 1/3 av kommunestyremedlemmene set seg imot dette, jf. kommunelova § 11-3 femte ledd.

2.20.6 Temadrøftingar/orienteringar

Ordføraren, i samråd med kommunestyret, kan leggja opp til temadrøftingar/orienteringar om spesielle emne. Slike møte eller delar av møte skal vera klårt skild frå det ordinære møtet/den ordinære saklista og skal anten leggjast i forkant eller etterkant av eit ordinært møte, eller som eit særskild temamøte.

Tilråding frå rådmannen:

Rådmannen tilrår Alternativ 1, d.v.s. kommunestyret set ned eit arbeidsutval som får i oppgåve å utarbeida og leggja fram forslag til reviderte reglar for spørsmål og interpellasjonar. Dei folkevalde vil med dette alternativet sjølv kunne ta ei grundig vurdering av kommunen sine noverande reglar for interpellasjonar, korleis ordninga med interpellasjonar fungerer i dag, og kva endringar som eventuelt bør gjerast.

Rådmannen har ikkje framlegg til kven som skal vera medlemmer i arbeidsutvalet, men medlemmene bør sitja i kommunestyret. Reglane om kjønnsrepresentasjon må også følgjast.

Det bør også på eit eller anna tidspunkt setjast ned eit arbeidsutval som får i oppgåve å gå gjennom heile reglementet for kommunestyret, formannskapet, naturutvalet og kontrollutvalet.